

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України “Про військове капеланство у Збройних Силах України”, внесений народними депутатами України Шаховим С. В. та Волинцем М. Я. (реєстраційний № 4148 від 23.09.2020).

2. Завдання законопроекту

Проектом Закону України передбачено унормування питань щодо основних завдань, організаційно-правових засад забезпечення функціонування інституту військового капеланства з метою реалізації військовослужбовцями та працівниками Збройних Сил України права на свободу совісті, світогляду і віросповідання.

При цьому законопроектом передбачено внести зміни до законів України “Про свободу совісті та релігійні організації”, “Про Збройні Сили України”, “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, “Про боротьбу з тероризмом”, “Про військовий обов’язок і військову службу”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про статут внутрішньої служби Збройних Сил України” та “Про дисциплінарний статут Збройних Сил України” з метою врегулювання організаційних, кадрових, соціальних, правових аспектів впровадження інституту капеланства у військових частинах (підрозділах) Збройних Силах України.

Зазначений законопроект не може бути підтриманий як такий, що не забезпечений видатками на його реалізацію, зокрема, з таких причин:

1. Згідно з пунктом 1 Прикінцевих і перехідних положень законопроекту цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Разом з тим, реалізація окремих положень законопроекту може потребувати додаткових видатків з державного бюджету на 2020 рік та наступні роки, зокрема, на:

– утримання капеланських служб (Служб військового духовенства) у Збройних Силах України, помічників військових капеланів;

– оплату праці, матеріальне, продовольче, речове та соціальне забезпечення військових капеланів (на рівні старшого офіцера військової частини);

– забезпечення військових капеланів службовими приміщеннями, необхідними меблями, оргтехнікою, службовим автомобілем з водієм або відшкодування витрат у разі використання власного автомобіля;

– виплату одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військового капелана, поранення, контузії, каліцтва, захворювання, нещасного випадку, пов’язаних з виконанням своїх обов’язків, у розмірах та порядку,

передбаченому для військовослужбовців;

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000A2FE2E00A5468300

Підписувач Улютін Денис Валерійович

Дійсний з 14.04.2020 14:44:24 по 14.04.2022 14:44:24

Міністерство фінансів України

10010-19-3/30813 від 06.10.2020

- виплату грошового забезпечення членам сім'ї військових капеланів, захоплених в полон, інтернованих або безвісти відсутніх;
- будівництво (відновлення або пристосування) будівель під духовні центри та на їх подальше утримання;
- забезпечення капеланів та членів їх сімей житловими приміщеннями.

Відповідно до статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім цього, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (збільшують витрати бюджету) і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Враховуючи зазначене, пункт 1 Прикінцевих і перехідних положень законопроекту необхідно привести у відповідність з Бюджетним кодексом України.

2. Згідно зі статтею 8 законопроекту, військовий капелан працевлаштовується до військової частини (підрозділу) за трудовою угодою на посаду працівника та надання йому статусу військовослужбовця не передбачено.

При цьому, згідно із статтями 17, 18 та пунктом 3 розділу II Перехідних і прикінцевих положень законопроекту військові капелани за рівнем забезпечення, пільгами та соціальними гарантіями фактично прирівнюються до військовослужбовців (не нижче старшого офіцерського складу – звання “майор”, що передбачене для посади старшого офіцера військової частини), а також передбачено виплачувати грошове забезпечення членам сім'ї військових капеланів, захоплених в полон, інтернованих або безвісти відсутніх.

Надання військовим капеланам пільг і соціальних гарантій нарівні з військовослужбовцями є невиправданим, оскільки вони не виконують повсякденно функції, пов'язані із обороною держави.

Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” визначає основні засади державної політики у сфері соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, встановлює єдину систему їх соціального та правового захисту, гарантує військовослужбовцям та членам їх сімей в економічній, соціальній, політичній сферах сприятливі умови для реалізації їх конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни та регулює відносини у цій галузі.

Враховуючи викладене, пункти статті 17, 18 та пункт 3 розділу II Перехідних і прикінцевих положень законопроекту необхідно виключити.

3. Відповідно до статті 3 Закону України “Про Збройні Сили України” особовий склад Збройних Сил складається з військовослужбовців та працівників.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.07.2015 № 677-р “Про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах, Національній гвардії, Державній спеціальній службі транспорту та Державній прикордонній службі”, у відповідних військових частинах, установах та організаціях введено посади працівників “військовий священик (капелан)”, які належать до персоналу цих силових структур з укладенням відповідних трудових договорів.

Посади військових священиків (капеланів) належать до загальних (наскрізних) посад працівників, умови оплати праці яких визначені постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 “Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери”.

Крім цього, відповідно до абзацу першого постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 522 “Про особливості оплати праці працівників, які беруть участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції” працівникам (у тому числі військовим капеланам), які беруть участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції безпосередньо у районах її проведення, заробітна плата за фактичний час перебування у таких районах підвищується на 50 відсотків.

З урахуванням зазначеного, питання щодо оплати праці військових капеланів на сьогоднішній день чинним законодавством врегульовано.

4. Положеннями Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” та Порядку визначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких осіб відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2016 № 336), врегульовано питання щодо призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності працівників силових структур, які загинули (пропали безвісти), стали інвалідами внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення.

5. Пунктом 5 розділу II Перехідних і прикінцевих положень законопроекту передбачено зміни до частини п'ятої статті 20 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу”, відповідно до яких військові капелани приймаються на військову службу за контрактом.

При цьому, питання щодо порядку проходження військової служби військовими капеланами законопроектом не врегульовано.

Враховуючи зазначене та передбачені у законопроекті для військових капеланів функції (основні напрями діяльності), зміни до частини п'ятої статті

20 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” (пункт 5 розділу II Перехідних і прикінцевих положень) необхідно виключити.

6. З метою мінімізації додаткових витрат на утримання служби військового духовенства (капеланської служби) пропонується у статті 6 законопроекту передбачити її створення у межах затвердженої граничної чисельності Збройних Сил України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на показники бюджету та потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, зокрема, на створення та утримання підрозділів з питань капеланської служби у Збройних Силах, оплату праці військових капеланів у розмірах, встановлених для осіб старшого офіцерського складу, речове, продовольче, медичне та інше забезпечення, надання житлових та службових приміщень, одноразової грошової допомоги, а також на реалізацію інших соціальних пільг та гарантій.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на показники бюджету та потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, зокрема, на створення та утримання підрозділів з питань капеланської служби у Збройних Силах, оплату праці військових капеланів у розмірах, встановлених для осіб старшого офіцерського складу, речове, продовольче, медичне та інше їх забезпечення, надання житлових та службових приміщень, одноразової грошової допомоги, а також на реалізацію інших соціальних пільг та гарантій.

Проте суб’єктами права законодавчої ініціативи не подано фінансово-економічного обґрунтування, включаючи відповідні розрахунки, що унеможлиблює надання експертного висновку стосовно вартісної величини впливу законопроекту на видаткову частину бюджету, у тому числі на 2020 рік.

Розрахунки витрат державного бюджету на фінансове, речове, продовольче, медичне, інше матеріальне та соціальне забезпечення військових капеланів не вбачається можливим здійснити за відсутності вихідних даних та визначених Кабінетом Міністрів України порядків, умов та розмірів цих видів забезпечення.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Відповідно до пункту 1 Прикінцевих і перехідних положень законопроекту Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Кошти на реалізацію законопроекту у Державному бюджеті України на 2020 рік не передбачені.

Таким чином, реалізація положень законопроекту може вплинути на виконання закону про Державний бюджет України на 2020 рік і потребувати внесення змін до нього.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Положення законопроекту не узгоджуються із статтею 27 Бюджетного кодексу України у частині надання до законопроекту фінансово-економічних обґрунтувань та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, а також у частині набрання чинності законопроектом не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Подальший розгляд законопроекту Міністерством фінансів можливий у разі його доопрацювання з урахуванням вищевикладених зауважень, надання необхідних фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань, а також підтвердження можливості його реалізації у межах видатків, затверджених для Міністерства оборони.

Перший заступник Міністра

Денис УЛЮТІН